

Nu waren wij niet meer bevreesd, ons voorwerp te verliezen, en verwisselden onze objectieven nog verscheidene malen. Gedurende dit onderzoek werden de figuren, welke hier gegeven zijn, geteekend door mijn zoon, die zeer gewoon is aan het teekenen van voorwerpen door den microscoop gezien.

Tot zoover Baker. Latere onderzoekingen hebben geleerd, dat er nog vele andere lagere microscopische diertjes en plantjes zijn, die verlengsels uitsteken, welke daarna weer geheel in de lichaamsmassa terugvloeien. Wie onder mijne lezers een microscoop heeft, al is het een ouden, zal dan

ook menigmaal waarnemingen als de bovenbeschrevene kunnen doen.

En hoewel nu de nieuwere werken veel meer licht verspreiden over het maaksel dezer organismen, dan de oude Baker in zijn tijd nog doen kon, is hij, wat het onderhoudende der meedeeling betreft, nog niet overtroffen. Gij geniet van zijne meer dan honderd jaar oude ervaringen, alsof gij er zelf bij tegenwoordig waart. Daarom, waarde lezer, ik durf u wel aanraden, op den eenen of anderen regenachtigen dag eens te snuffelen in zulke oude boeken.

J. JASPERS JR.

Een week in een Vogelparadijs.

V.

Nooit heb ik aan een expeditie deelgenomen, die zoo volledig was uitgerust en zoo ruim van al het noodige voorzien, als onze gedenkwaardige jacht op bergeendennesten op Donderdag 31 Mei 1894. Het was een verre reis, wel anderhalf uur ver, dus het kleine kistje moest mee. Maar dat hinderde niet; het vond ruimte genoeg in de wagen van onze vriend de veearts, al waren we ook met ons viere passagiers. De vierde man was een Texelsche jonge vriend van een jaar of zeventien, Piet geheeten, die voor die dag gaarne het vaderlijk kantoor in de steek liet voor een zwerftocht door dal en duin in het warme zomerzonnetje. Wij konden zijn lange beenen en zijn scherpe oogen natuurlijk uitstekend gebruiken. De veearts nam ook zijn jachtgeweer mee, een prachtig centraal, nieuw systeem, maar waar we eigenlijk het meest mee „uit" waren, dat waren vier prachtige groote blikken melkschotels, 's morgens vroeg om zes uur nog aangekocht in het groote magazijn van huishoudelijke artikelen tegenover ons hotel.

Die melkschotelgeschiedenis, dat was nu eigenlijk onze allernieuwste uitvinding — of de eer er van toekomt aan Steenhuizen of aan mij, dat zal wel eeuwig een twistpunt blijven, — zoo iets als van Koster en Gutenberg, maar de uitvinding is er toch. We hadden tot Woensdagavond vrij wel in het onzekere verkeerd omtrent de vraag, hoe we eventueel de te vinden bergeendennesten veilig naar Den Burg en verder naar Artis zouden krijgen. Zoo'n nest is eigenlijk niets anders, dan een hol kussen van dons, dat de eend zelf uit zijn lijf pikt en dan losjes bijeenschikt in het binnenste van het konijnenhol, dat de woerd voor nestplaats heeft uitverkoren, want bij de eenden is het mannetje heer en meester.

Zoo los zit het in elkaar, dat het eigenlijk niet vervoerd kan worden en wij hadden er al over gedacht, om het dons, als wij het mochten vinden, maar in een zak te stoppen, om er dan later in Artis volgens de regelen der eenden-architectuur, zelf een nest van te knutselen. Erg wetenschappelijk leek deze wijze van behandeling ons echter niet. Maar de ijzeren pot van Woensdag was in dit opzicht een openbaring. En daar een melkschaal lichter,

goedkoper en ruimer is dan een ijzeren pot, hadden we er heel bescheiden vier van aangeschaft, twee voor elk nest, één om er het nest in te doen en weer een kleinere om daarmee de holte in het nest te vullen. Dat was een schoone vinding en we beloofden ons er veel voldoening van.

We gingen in een bijzonder opgewekte stemming onder weg. Steenhuizen en de veearts ontdekten, dat zij beiden uit de buurt van Leiden afkomstig waren en dat ze daar dezelfde veldwachters gekend hadden, welke ontdekking voor hen het uitgangspunt was van oneindige jachtverhalen uit de buurt van de Sleutelstad en van elders, uit hun eigen ervaring en die van anderen. Nu weten we allen wel, wat jagersverhalen eigenlijk zijn. Vooral toen ons karretje een zandweg door het Burger Nieuwland insloeg en het paard maar stapvoets voortkwam, werd de Muze der Historie vaardig over onze beide vrienden. Er was geen woord tusschen te krijgen en daar ik van beider verhalen al wel eenigszins op de hoogte was, deed het mij eigenlijk genoegen, toen Piet mij vroeg, of ik de slooten in het Nieuwland nog aandurfde. Dan konden we een korter weg door de weilanden nemen en meteen wat naar nesten uitkijken. Ik wilde hem natuurlijk graag bewijzen, dat anderhalf jaar stadsleven iemand nog niet aan 't roesten maakt, en zoo wipten wij de wagen uit en de bonte weilanden in.

Nu, de slooten vielen niet mee. Het water was door de regen van de laatste weken erg gerezen. Zelfs het land was dras en als we eens een flinke aanloop moesten nemen, dan spatte het water ons om de ooren. Met de nesten was het treurig gesteld. Die lagen bijna alle in 't water; sommige met twee of drie, andere met vier eieren. Ze waren van kempaantjes, tureluurs en grutto's, vooral de laatste. Er zou natuurlijk van al die eieren niets terecht komen, ook hadden de vogels ze verlaten; het was naargeestig stil in al die natte weilanden. Als de dieren vooruit iets van het weer geweten hadden, dan zouden ze hun nesten wel ergens anders hebben gebouwd. Maar hoe konden ze ook weten, dat de molen niet zou kunnen werken door gebrek aan wind? Eigenlijk zijn de vogels

in een polder met een stoomgemaal er veel beter aan toe. Daar behoeven zulke rampen nooit voor te komen.

Op onze korte weg door de weilanden vonden we een dozijn van die verongelukte nesten; ik overdrijf niet, als ik schat, dat er op die dag alleen in de polder „het Burger Nieuwland” vijf honderd nesten „verdronken” lagen. Wat moet dat ontzettend voor een vogel zijn, als de bodem van het nest klam begint te worden, als het water rijst, als eindelijk de eieren in het nat liggen; dezelfde eieren, die ze zoo moedig verdedigd hebben tegen kraaien en bunsings. Radeloos verlaten zij hun nesten; als 't niet te ver in de tijd is, zoeken ze een hooger land, om daar een tweede broedsel te beginnen.

Toen we weer in de wagen stapten, geloofden Steenhuizen en de veearts elkander nog, wel een bewijs dat zij in zichzelf gelooven — wat voor een goed jager dan ook een onmisbare eigenschap is. Maar wij begonnen het doel van onze tocht te naderen, dus namen de gesprekken een meer praktische wending. Langs Gent, Leiden, Delft en Antwerpen reden we naar 's Hertogenbosch, waar het rijtuig gestald zou worden — die route klopt wel niet heelemaal met de Atlas van Europa, maar de Eierlandsche boerderijen nemen het met de aardrijkskunde zoo heel nauw niet.

Van 's Hertogenbosch gingen we de duinen in. Het kleine kistje sjouwden we weer mee, maar toen we de eerste duinrichel over waren, lieten we het in een plooi van de duinhelling staan, op een plek waar we het gemakkelijk terugvinden konden. We moesten nu een wijde duinpan door, om bij de tweede duinenrij te komen, waar ons eigenlijke jachtveld lag. Het was nog vroeg op de dag maar het zonnetje brandde al danig, want er was letterlijk geen wolkje aan de lucht. Steenhuizen en de veearts liepen voorop met hun dubbelloopen, Piet en ik volgden, ieder met een paar blinkende melkschalen onder de arm. Verder was hij voorzien van een spoormandje met boterhammen en drinken, terwijl ik nog mijn plantenbus met onze laatste sinaasappels meedroeg. Het geheel had wel iets van een optocht door de Afrikaansche wildernis, waarbij dan Piet en ik de eervolle rol van kaffers vervulden. Maar dat hadden we voor de wetenschap wel over.

Op de zandwoestijn volgde een grasvlakte, die verder overging in een heerlijk kreupelbosch van duindoorn, de woonplaats van twintigtallen van paapjes. (*Saxicola rubetra*) Overall zaten ze op de hoogste doorntoppen te wiegelen en te gluren, vroolijke diertjes met hun rood borstje, zwarte kop met rechte spitse snavel en de wijsneuzig opgetrokken witte wenkbrauwen boven het donkerbruine oog. Ze zijn iets grooter dan musschen, maar wie hun nest wil vinden met de blauwe, roodgepunte eitjes, moet veel geduld en goede oogen hebben. Maar wij konden geen paapjes-nest gebruiken. Vooruit ging het door de dorens, de tweede duinrij over. Een groote, roode haas sprong voor onze voeten op en rende weg in de richting van de zee. Dat gaf ons moed en vol verwachting beklommen wij de duintop, om ons daar een oogenblik rust te gunnen en op ons gemak een blik te slaan op het landschap voor ons, het meertje in de duinen.

„Water is toch maar alles,” zei Piet wijsgeerig, terwijl we naar het meer afdaalden. Onder weg keken we de duinhellingen goed na naar konijnenholen, maar die waren hier niet. Langs het meertje stond hier en daar riet; de

ondiepe plekken waren begroeid met zeggen en biezen. Hier en daar stonden een paar tureluurs langs de waterkant, een paar schorre kievieten schermde om ons heen. In een hoek van de plas scharrelden een honderdtal eenden: allemaal waarden, groote gewone wilde eenden, maar ook een paar talinkjes. Er waren al jonge talingen ook, die zwommen een eindje verder bij een schiereilandje, waar ze misschien onder de duindoorns hun nest gehad hadden. Als we wat naderbij sluipen, slaan al die eenden op de vlucht en steken over naar het andere eind van de plas. Dat bevalt onze vriend de veearts niet, die iets mompelt van „nu al schuw” en „stroopers”.

We zien ook geen hazen meer en, wat erger is, ook geen konijnen, zelfs geen hollen. En daar komt het juist op aan, want de bergeend broedt op Texel alleen in konijnenholen. Op Rottum worden hem kunstmatige woningen bereid; ook is het wel eens voorgekomen dat bergeenden hun nest hadden in de holten tusschen de groote granietblokken der bermbedekking van onze zeedijken of wel in een donker schuurtje, maar een donkere, verborgen plek moet het altijd zijn. Een bergeend is een sterke en moedige vogel en ziet er volstrekt niet tegen op, om een konijn uit zijn rechtmatige woning te verdrijven. Er gaan zelfs geruchten, dat hij jonge konijntjes verslindt en opeet, wat niet erg verstandig zou zijn, want wie zal dan zijn hollen graven?

Of nu de bergeenden het op hun geweten hadden of iemand anders, dat durf ik niet te zeggen, maar zeker is het, dat in de buurt van ons mooie meertje geen hollen te vinden waren. We zochten goed en degelijk: ieder had een vierde deel van de omtrek voor zijn rekening genomen en doorsnuffelde dat top voor top, maar alles tevergeefs. Geen eenden, geen konijnen!

Langzamerhand bij al dit vruchteloos zoeken verflauwt mijn ijver en ik begin me te verdiepen in heel andere dingen. Ik kijk naar de kleine orchideeën langs de waterkant, miniatuur-plantjes van *Orchis incarnata*, die hier in de humus-arme zandbodem maar amper voortkomen. Maar ze staan er bij dozijnen, alle heel licht vleeschkleurig van bloem, met schraal geteekende honigmerken. Ze zien er heel onwelvend uit. Des te beter gedijt hier de duindoorn, waarvan sommige bijna manshoog zijn, maar de zeedistel (*Eryngium maritimum*) ontbreekt.

Een luid „u-lu-lu” doet mij mijn botanische bespiegelingen staken en blaast het smeulend vuurtje van mijn jachtijver weer aan. Een schadeloosstelling voor de onvindbare bergeenden! Daar stapt boven langs een duinrug een wulp heen en weer, schermend met zijn kromme snavel. U-lu-lu klinkt het weer, hooger in de lucht, daar vliegt twintig meter boven de duintop een tweede. U-lu-lu, u-lu-lu, keloeje, keloeje,” galmt hij uit en vliegt dan in een wijden kring om mij heen. „Keloeje, keloeje” roept de andere, springt op, slaat de breede wieken uit, die van tip tot tip wel een meter beslaan, en zeilt het wijfje achterna; beide strijken eindelijk neer in de wijde vlakte binnen het duin. Ik zie ze neerkomen op een klein heuveltje — een oogenblik blijven ze staan met de vleugels onbeweeglijk omhoog gestrekt onder luid misbaar en gejoel van u-lu-lu en keloeje, keloeje.

Ik denk nu al lang niet meer aan bergeenden of konijnen en worstel door de duindoorens heen, om mijn wulpen weer

op te jagen en uit hun vlucht op te maken, waar 't nest te vinden is. Zij zien me aankomen, terwijl ze tamelijk rustig heen en weer stappen en nu en dan eens in de grond pikken. Ineens verander ik van richting en dadelijk galmen ze „keloeje keloeje,” als wilden ze me verbieden, in die richting door te gaan.

Dat is voor mij natuurlijk nu juist een reden om de ingeslagen richting te blijven volgen en alvast kies ik, vijf en twintig meter voor mij een boschje van duindoorn en kruipwilg uit, waar wel het nest zou kunnen liggen. Als ik dicht bij dat boschje kom, verdubbelt het ge-joel van „u-lu-lu” en „keloeje,” en „hoepe hoepe”. De vogels strijken vlak bij mij neer, loopen jodelend om mij heen, om dan weer dwarrelend op te vliegen. Ze komen zoo dicht bij, dat elk veertje te zien is, met de donkere, bijna zwarte vlekken en bruine randen. Aan borst en buik zijn witte veeren met bruine vlekken en de staart is ook licht, maar met donkere dwarsstrepen. De heele vogel heeft zoowat dezelfde al-

gemeene kleur als een leeuwerik of een pieper — natuurlijk is hij veel grooter, grooter nog dan een kieviet of een grutto.

Eindelijk heb ik mijn boschje bereikt en nu gaan mijn beide vogels netjes in 't gelid naast elkander staan en beginnen me hevig uit te schelden: „keloeje, keloeje, u-lu-lu.” Maar 't is allemaal gekheid — want als ik met veel moeite de takken der duindorens uiteenbuig, dan zie ik op de grond niets anders, dan de glanzende rozetten van het wintergroen (*Pirola rotundifolia*) waaruit een eenzame bloeistengel omhoog steekt met zijn tiental witte bloemen,

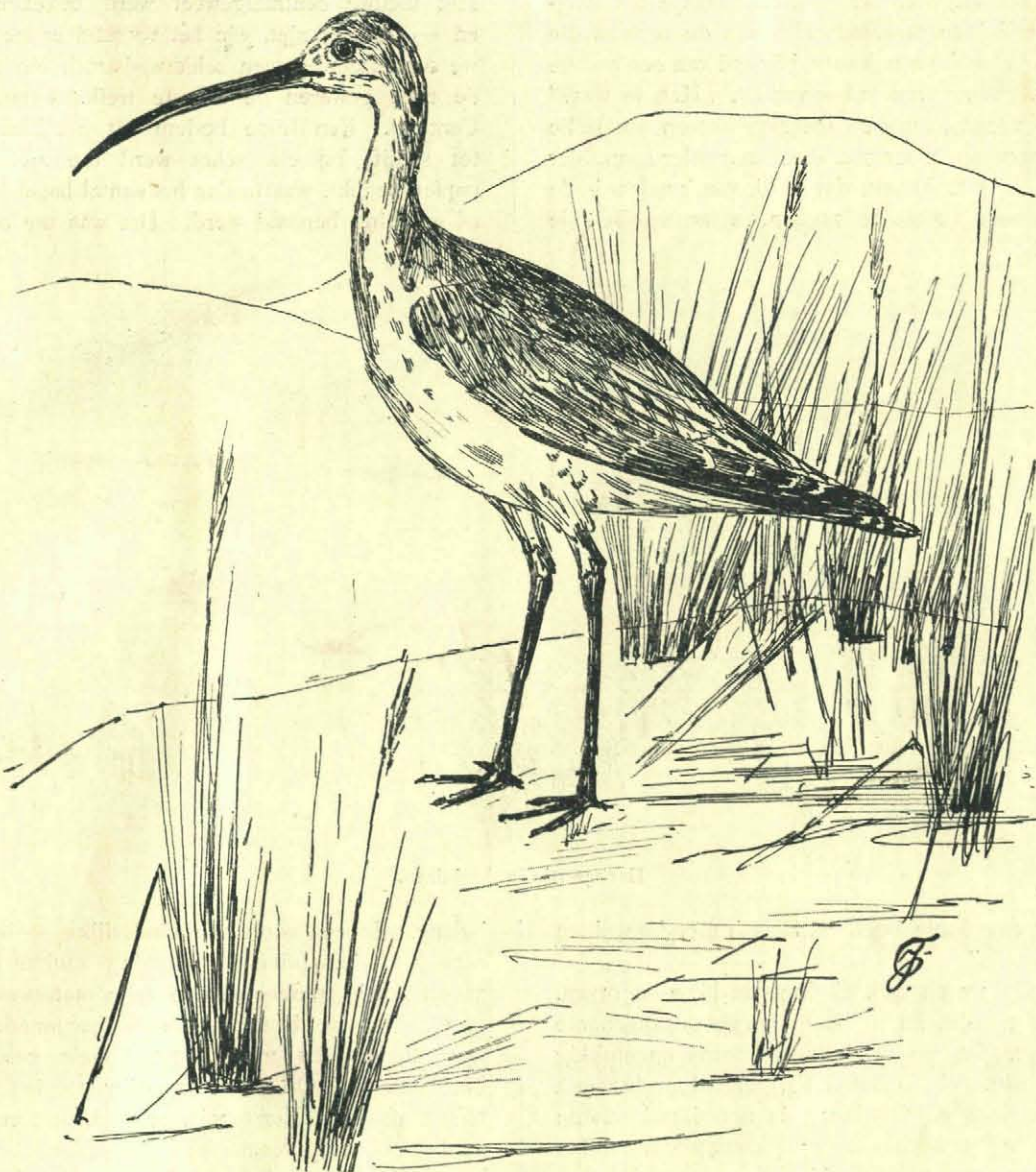
die met hun groote oogen schijnen te vragen, waarom ik ze hier in hun overpeinzingen stoor.

Intusschen heeft Piet zijn konijnen ook in de steek gelaten en komt me helpen zoeken naar het wulpennest. Nu wordt het een drukte van belang. De wijde vallei weergalmt van de kreten der wulpen. „Kreten” is hier eigenlijk geen goed woord. Wulpen krijten of schreeuwen niet. Hun geroep is zacht en mollig als de tonen van een koperen fluit. Er zijn maar heel weinig watervogels, die een beter stem hebben of hen zelfs maar evenaren.

Iedereen

heeft wel eens wulpen gehoord, maar niet iedereen weet, dat hij ze gehoord heeft. Als gij op een heete Juli- of Augustusnamiddag voor uw open raam zit, of als ge op de avond van zoo'n dag een luchtje schept in straat of park of op een eenzame landweg, dan hoort ge vaak heel hoog in de lucht hun melodius „u-lu-lu” of „keloeje, keloeje”.

Als het dan nog licht genoeg is, zie dan omhoog en ge zult aan de blauwe hemel een paar donkere

De Wulp. (*Numenius arquata*).

stippen ontdekken, die zich snel voortbewegen, meestal van oost naar west. Dat zijn trekkende jonge wulpen. De heele herfst door kunt ge datzelfde geluid hooren, voornamelijk 's nachts, tot in December toe en in Februari weer, maar dan trekken ze van west naar oost, dan zijn het onze eerste lenteboden. Echte zwervers zijn het, en we mogen blij zijn, dat ze bij ons in Nederland nog willen broeden.

Er is nog een andere soort, een kleinere, een reproductie op drie vierden van de gewone wulp, dat is de regenwulp (*Numenius phaeopus*). Die zwerft ook van Maart tot

December bij ons rond, maar nog nooit zijn daarvan in ons land nesten gevonden!

Ik denk ook wel, dat heel veel gewone wulpen hier 's zomers vertoeven zonder te nestelen. Die twee, waar wij ons mee bezig hielden, hadden zeker ook geen nest, anders zouden we het wel stellig gevonden hebben. Maar na anderhalf uur ploeteren door de dorens hadden we nog niets, wel had ik een plekje addertong ontdekt en dat was weer een heele vergoeding.

Opeens dreunde een schot, nog een. Haastig spoedden wij ons in de richting van het witte rookwolkje dat langzaam boven de duinen opsteeg. Het was de veearts, die geschoten had. Steenhuizen kwam hijgend van een andere kant aandraven. We waren vol spanning. „Heb je wat?” „Nee,” zei de veearts, „ik heb maar geschoten om jullie te roepen, we moesten maar wat eten en verder gaan, hier is toch niets.” „'t Is te hopen, dat je dit van 't najaar in de jachtijd niet weer hoeft te zeggen, maar nu heb je

tallen en een eindje verder was een heele duinhelling begroeid met naaktvaren (*Polypodium vulgare*) de eenige bosch-herinnering in deze geheel boomlooze zandheuvels. Maar wat had Steenhuizen aan *Sturmia* of *Polypodium*?

Geheel „op” van vermoeienis en teleurstelling kwamen we eindelijk tegen zessen bij het kleine kistje aan. Lang uitgestrekt in 't heete zand gaven wij daar elkander onze meening ten beste over deze duinen en over konijnenpest en stroopers. Toen kwamen weer jachtgesprekken. Daar fleurden we in deze omstandigheden weer wat van op. Het nieuwe centraalgeweer werd bekeken en bestudeerd en — ik weet niet, wie het voorstel er toe gedaan heeft — we organiseerden een schietwedstrijd, om te zien welk van de twee geweren de meeste trefkans gaf, Lefauchaux of Centraal. Een losse bodem uit het kleine kistje diende tot schijf; bij elk schot werd die met een nieuw stuk papier bedekt, waarin dan het aantal hagelgaten door telling of schatting bepaald werd. Dat was me een geschiet van

Het meertje in de duinen.

gelijk, 't is hier een dooje boel.” „Was 't met die wulpen ook niets?” „Niets.”

De sinaasappels waren ook al door de hitte bedorven. Het was al over tweeën, en we begonnen het onaangename gevoel te krijgen, dat we vandaag wel eens ongelukkig zouden kunnen zijn. We besloten nu, eerst door te zetten tot aan de Noordzee en dan langs de noordrand van de vallei zoekend terug te keeren naar de standplaats van het kleine kistje. De zee was spoedig bereikt, binnen 't kwartier stonden we op het laatste hoge duin, met spichtig helmgras begroeid, waartusschen overal het witte harde zand doorschemerde. Nergens een teeken van leven. De duinen waren leeg, het strand was verlaten, alleen op zee kroop in de verte aan de horizon een groote stoomboot lui en langzaam voort, vergezeld door zijn rookpluim.

Toen begon een lange tocht duin op duin af, nu eens door 't hoge helmgras, dan weer door de stekelige duindorens en altijd geen spoor van konijnen of bergeenden. Het waren echte „dode duinen”. De plantenwereld schonk mij nog eenige troost; op een laag plekje vond ik de eigenaardige kleine Orchidee *Sturmia Loeseli* bij tien-

belang. In een soort van kinderlijke — ik zal maar niet zeggen kinderachtige — spanning wachtte ieder zijn beurt af en goede treffers werden zelfs met zwakke hoera's begroet. Het werd een echte Tarasconnade. We zonken nog dieper. Er moest met kogels geschoten worden. Maar waarop? Op de veearts zijn strooien hoed, op zestig meter afstand. Eerst mis, en toen nog eens mis en eindelijk schoot de veearts zelf een nijdig gat met geschroeiide kanten in de rand van zijn eigen hoed. Kinderachtige blijdschap!

Maar nu hield Steenhuizen het niet langer uit. Hij schouderde zijn Lefauchaux en zei „kom ik ga er nog eens op uit, ga jullie mee?” „Ik heb dorst, zei de veearts, we vinden hier toch niets, ga mee naar 's Hertogenbosch een glas melk drinken. Maar Steenhuizen wou niet. Piet wilde wel naar Den Bosch toe, ik bleef natuurlijk de zaak van Artis getrouw en volgde zijgend mijn vriend de preparateur, met de twee blinkende blikken schalen weer onder mijn arm. Ik had moeite om hem bij te houden, want hij was kwaad, en om 't mislukken van de jacht en om de schandelijke schietpartij. Dat ging maar duin op,

duin af, nu naar rechts, dan weer naar links, overal heen, waar maar een plekje wit zand de aanwezigheid van een hol scheen aan te duiden. Ik volgde met kloppend hart en bonzend hoofd, maar na een goed half uur kon Steenhuizen gelukkig zelf ook niet meer en moedeloos zaten we op een hooge top van de binnenduinen, de rug gekeerd naar de zinkende zon, starend op de wijde Eierlandsche vlakke, waarachter in de verte de daken van Oost en Oosterend helder rood opvonkten in het avondlicht.

„Daar waren gisteren toch bergeenden,” zei Steenhuizen, terwijl hij naar de polder het Noorden wees, „en die vlogen naar deze duinen heen, dat heb je zelf gezien. Hoe komen we vandaag toch zoo ongelukkig?”

„'t Zal van die dertien eieren komen in de ijzeren pot; ik heb je nog zoo gewaarschuwd!”

„Wees nu niet flauw. Ik *moet* een bergeendennest hebben. Als we dat niet krijgen, dan is het doel van onze heele tocht gemist en dan durf ik de directeur niet onder de oogen te komen. We hadden dan net zoo goed kunnen thuisblijven.”

Dat vond ik nu wel een beetje sterk van Steenhuizen,

dat hij al die mooie nesten en vogels uit de polder het Noorden zoo maar wegcijferde, maar ik wist dat hij het niet zoo kwaad meende en ik had hem zelf boos gemaakt met die flauwiteit van de dertien eieren.

Gelukkig had ik indertijd aan een goede kennis in De Koog-Texel over bergeendennesten geschreven. Wel had ik geen antwoord op die brief gekregen, maar een drenkeling klemt zich wel aan een stroohalm vast, en daarom sloeg ik Steenhuizen voor, Vrijdagochtend naar de Koog te gaan, om daar nog eens ons geluk te beproeven.

Daar was Steenhuizen tevreden mee. We zochten ons kistje weer op en om nu toch niet heelemaal platzak thuis te komen, sneden wij in een soort van doffe woede het onvruchtbare duin twee groote zoden uit zijn lichaam, schroefden die in 't kleine kistje vast, en sleepten dat — ik zal maar niet vertellen met hoeveel inspanning — naar 's Hertogenbosch. Daar vonden we de veearts en Piet achter tal van ledige melkkannen, maar gelukkig hadden ze voor ons toch ook nog iets overgelaten.

J. P. T.

(Slot volgt.)

Insecten Verzamelen.

I.

Als ik mij tracht rekenschap te geven, op welken leeftijd ik wat begon te gevoelen voor de schoonheid van levende schepselen, dan word ik allengs kleiner, totdat mijne leden passen in eene der banken van de fröbelschool. Voor de klas staat de juffrouw, die zooveen uit zekere voor ons zeer geheimzinnige kast — welke zij nooit geheel opent, opdat wij niet ontijdig met den inhoud vertrouwd zullen worden! — eene plaat heeft gekregen, waarop nu mijne nieuwsgierige blikken staren. „Dat zijn kapellen,” zegt zij, en daar ik wel eens witjes gezien heb, zijn er voorstellingen aanwezig, waaraan zij hare bespreking van de plaat vastmaakt.

Wat zij al zoo verteld heeft, staat mij nú niet meer voor, ten minste ik durf mijne herinnering niet voor waarheid geven. Ik méén nog te weten, dat wij de doodshoofdkapel van de plaat in een zijden netje vingden, haar eene speld door de borst staken — wat haar volgens de juffrouw niet zeer deed — en haar dood maakten met een stukje kamfer, waarna we haar op een strootje zetten en ons leven lang bewaarden. Dít is wel zeker, dat de juffrouw ons van opspelden en van kamfer gesproken heeft, en dat mijn vriend X die onzalige hebbelijkheid van mij om te verzamelen, zal moeten zoeken in noodlottige invloeden, die gedurende mijn fröbelleven op mij gewerkt hebben. Want de juffrouw gaf wel meer van die lessen en de platen waren inderdaad mooi.

In de eerstvolgende jaren deden de omstandigheden niet veel, om de vonk bij mij aan te blazen. Ik ving wel eens een witje met de hand en ondervond dan tot mijn spijt, hoe spoedig het diertje zijn „stof” kwijt was. Ook lukte het mij wel eens, om er eentje te grijpen, want ze

waren soms legio op de malva en de distels; maar zoo'n witje was mij toch niet mooi genoeg om het te bewaren. Eene enkele maal kreeg ik een kastje met opgezette kapellen te zien, en dat zette mij dan erg in gloed. Maar daarbij bleef het.

Daar zag ik op zekeren dag op eene bloem zitten eene heerlijke, groote kapel, geel en zwart gevlekt en met puntige achtervleugels. Als de juffrouw van de fröbelschool mij in dat moment bespied had, zou ze overtuigd zijn geworden, dat haar onderwijs bij mij had aangeslagen, want er moet toen wel iets van het kloppen van mijn hart in mijne oogen zijn te lezen geweest. Het was nu juist geene gemakkelijke beweging, om de bloem, die aan eene steile sloothelling stond, te bereiken, en de kans, om het snelvleugelig insect te grijpen, scheen ook niet bijster groot. Maar het gelukte mij, om, zonder persoonlijk ongeval en door den vlinder niet gezien, naderbij te komen en . . . waarlijk het diertje tusschen duim en wijsvinger te vatten! Groot was mijne vreugd, donker de toekomst van den gevangene.

Mijn eerste werk was, met mijne vangst in de opgeheven rechterhand weer naar boven te klauteren en in versnelden pas naar huis te loopen. Daar zocht ik met behulp van de linkerhand een plankje en eene speld en nu — daar het toch niet zeer deed! — stak ik de kapel maar meteen op het plankje. In allerijl werd nu een stukje kamfer gehaald en naar beste weten voor het beest z'n neus gelegd. Maar het bleek daar best tegen bestand. Het draaide om de speld, bewoog de sprieten, klapte nu en dan met de vleugels en scheen een wanhopigen strijd met den dood te voeren. Mijne moeder zei, dat het martelen was; mijne